

De natuur als je buur!

Tycho Jongenelen

Onderzoeksvraag

Wat is de functie van de Groenzoom in Zuid-Holland voor de mens en de omliggende regio?

Gebiedsbeschrijving

Midden in de drukke Randstad ligt de moerasachtige Groenzoom, een dunne, lang uitgerekte slinger tussen Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland met een oppervlakte van 560 hectare^[3]. Het is nog een jong gebied dat in 2010 werd geherstructureerd door de beoogde beheerders (gemeenten Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland). Het is een verbindingsonderdeel van de Groenblauwe Slinger die door het groene hart heen loopt. Kassen die over het gebied waren verspreid zijn gesloopt en naast elkaar herbouwd. Hierdoor is de grond volledig teruggegeven aan de natuur. De bodem bestaat voornamelijk uit klei- en veengronden.

Figuur 1: Ligging van de Groenzoom (groen ingekleurd). De dichtstbijzijnde grote steden zijn ook aangegeven. ^[1]

Resultaten

De Groenzoom is één van de laagste regio's (zie figuur 3) van Nederland. Door middel van een goed gestructureerd **tralievormig waterlopenstelsel** wordt water in de streek gelijkmatig verspreid.

De Berkelse vaart, die is aangelegd tijdens de herstructurering, kan worden gezien als de wervelkolom van de Groenzoom^[3]. Die reguleert de aanvoer van water en de **afwatering**. Oppervlaktewater dat komt uit de aangrenzende dorpen, als gevolg van **neerslag**, stroomt dan via sloten naar de Berkelse Vaart. Vanaf daar wordt het water afgevoerd naar onder andere de Maas.

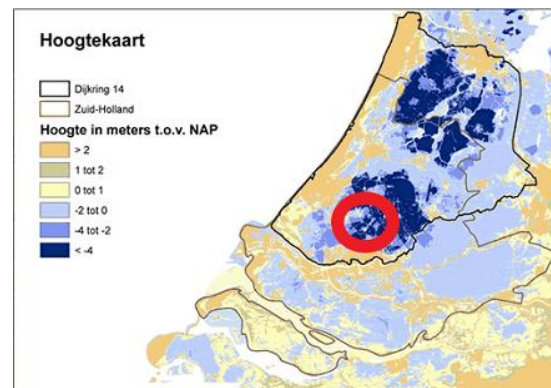
In de zoom is er sprake van een natuurlijk **peilbeheer** waarbij in de zomer het minimale waterpeil 5.3 m –NAP is en in de winter 5.0 m – NAP^[3]. Bovenop het maximale peil is er nog 10 cm gereserveerd als **oppervlaktewaterberging**. Hierdoor kan de Groenzoom 219 m³ water per hectare opbergen. Omgerekend is dit dus (219 x 560 =) 122.640 m³ water dat kan worden opgeborgen in de Groenzoom. In het meest zuidelijke gedeelte van de Groenzoom (bij Oude Leede) is de kade van een boezem (de

Bergboezem) opgehoogd tijdens de herstructurering die tijdens calamiteiten onder water gezet kan worden. Hierdoor is hier een **bergingscapaciteit** van maar liefst 1.200.000 m³, waardoor ernstige gevolgen tijdens **extreme neerslag** kunnen worden voorkomen^[3].

Figuur 2: Impressie van de Groenzoom; veel ruimte voor flora, fauna en water!

De Groenzoom zorgt er niet alleen voor dat de inwoners rondom het gebied droge voeten houden. Voor de mens is er de gelegenheid om te wandelen, te fietsen, paard te rijden en om te kanoën. De uitstekende waterkwaliteit maakt het ook mogelijk voor flora om te groeien. Verder is het gebied ook uitstekend geschikt voor dieren zoals vissen, vogels, grazers en kleine zoogdieren.

Figuur 3: De hoogtekaart van Zuid-Holland. De Groenzoom bevindt zich in de rode cirkel. ^[2]

Conclusie

De groene zoom is een gebied met een zeer belangrijke en brede functie. Het is niet alleen bedoeld om de waterhuishouding op peil te houden – door middel van bijvoorbeeld boezems – maar het biedt ook de mens recreatie aan en een gezond leefgebied voor flora en fauna.

Referenties

^[1] Google Maps. (n.d.). Retrieved November 29, 2015, from <https://www.google.nl/maps>

^[2] Franken, R. (n.d.). Quickscan 'Veiligheid tegen overstromen in het westelijk veenweide gebied'. Retrieved November 29, 2015, from <http://www.waarheenmethetveen.nl/inside.php?id=68>

^[3] Bestemmingsplan groenzone Berkel-Pijnacker. (2006). Retrieved November 29, 2015, from [http://www.degroenzoom.nl/eigenbestanden/files/Bestemmingsplan Groenzone - Toelichting hoofdstuk 1 tm 4.pdf](http://www.degroenzoom.nl/eigenbestanden/files/Bestemmingsplan%20Groenzone%20-%20Toelichting%20hoofdstuk%201%20tm%204.pdf)